

Het broeit

Christus Triumfatorkerk, 28 november 2021, Eerste Adventszondag

Maaltijd van de Heer

Schriftlezing: Lucas 1: 5-25

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aansteken eerste Adventskaars
- Aanvangslied 'Verwacht de komst des Heren' (Lied 439: 1 en 2) (samenzang)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de Zondag Psalm 25. **Solo**zang: Lied 25b
- Kyriegebed
- Adventsmuziek

WOORD

- Tekst voor de eerste Adventzondag
- Inleiding op het Adventsproject 'Tel je mee'
- Filmpje adventsproject: Tel je mee deel I: Ik verveel me
- (https://www.youtube.com/watch?v=LM_NriglN0&t=3s)
- Projectlied 'Jij telt mee'
- Gebed bij de opening van de Schriften
- Schriftlezing Lucas 1: 5-25
- Lied "Hoor. Maar ik kan niet horen" (Lied 323) (**solo**)
- Preek

Wat valt er nog te verwachten?

Het is stil in de stad.

De bruisende avonden van de donkere weken voor kerst – ze zijn tot stilstand gekomen. De grote markt is leeg. De cafés zijn dicht, de schouwburg is gesloten. Thuiswerken is weer het devies

Iedereen moet om 17.00 uur thuis zijn. Feestje worden geannuleerd. Leerhuisavonden, oudermiddagen, het maaltijdproject – alles staat opeens weer op losse schroeven.

Vanaf 17.00 uur vanmiddag. Het wordt weer stil in de stad.

Je bent weer teruggeworpen op je zelf. Terug bij af in je eigen kamertje. De wereld wordt klein, donker, stil. Wordt het ooit weer normaal? Valt er nog iets te verwachten? Van de naderende kerstdagen, van een nieuw jaar? Wie weet nog echt hoe het was voor 12 maart 2020?

Is die stilte te vergelijken met de stilte in het huis van Zacharias en Elisabeth?

Want daar is het al jaren stil. Ze hebben elkaar dat wel. Maar ze hadden nog zo graag toekomst gehad. Een nageslacht. Wat hadden zij nog te verwachten? Ze waren al op leeftijd, maar het was stil in huis. Elisabeth en Zacharias hadden geen kinderen.

En: het is stil in heel Israël. Ja, er is natuurlijk rumoer genoeg. Het leven dendert voort zoals altijd. Hier en daar is er een keizer die een oorlog begint, een volk onderdrukt en uitbuit. Dat is van alle tijden. En de markt in Jeruzalem, natuurlijk is daar rumoer. De marktkooplui bieden luidkeels tegen elkaar op en er wordt druk afgedongen. In de sjoek van Jeruzalem is het altijd Black Friday.

Maar toch is het stil. Het is stil, omdat God zo weinig van zich laat horen. Natuurlijk - de dagelijkse tempelrituelen gebeuren. De Psalmen worden gezongen, de offers gebracht, de liturgie wordt gevierd. Maar het is stil van God uit. Hij laat niets van zich horen. Hij laat niets van

zich zien. En die stilte, die stilte die uit zich -die balt zich samen in dit echtpaar Zacharias en Elisabet.

Dat is hoe Lucas zijn hele boek zal schrijven. Om zijn Evangelie vertellen zoomt hij steeds in op een een of twee mensen. Onbeduidende mensen.

Omdat jij Elisabeth zou kunnen zijn of Zacharias.

En het is niet voor het eerst dat het stil is in Israël.

Dat God niets van zich laat horen.

Het lijkt wel of Lucas de boeken van Samuël naast zich heeft liggen als hij zijn evangelie schrijft.

Want zo was het ook aan het begin van de boeken van Samuël: "In die tijd was er geen koning in Israël; iedereen deed wat goed was in zijn eigen ogen." Zo staat in het laatste vers van Rechters.

En even verderop aan het begin van Samuel: "Er klonken in die tijd zelden woorden van de HEER en er braken geen visioenen door." (I Sam. 3: 1). God moet op deze onvruchtbare bodem

opnieuw beginnen met zijn geschiedenis. Dat vertelt het begin van I Samuël en dat vertelt het begin van het Evangelie volgens Lucas. Er worden kinderen geboren. Kinderen met

veelbelovende namen. Namen die de titel vormen boven de verhalen die vertelt worden.

Samuël wordt geboren: *God heeft gehoord*, en in dit verhaal wordt de geboorte van Johannes aangekondigd: *God is genadig*.

Samuel bereidt de weg voor koning David. Johannes bereidt de weg voor de Zoon van David – Jezus Messias.

Maar nu is het stil. Er klinken maar zelden woorden van de Heer. Israël is in lockdown en Lucas neemt de tijd om die stilte te laten vallen. Om de vraag pijnlijk te laten voelen: Is er hier nog wel iets te verwachten? In de verdrukking. In de periferie van de wereld. In een stil huis bij twee mensen die meer geschiedenis hebben dan toekomst. Menselijk gesproken dan.

Want voor God is dat juist de reden om in dit stille huis te spreken. Want dat dit gezin onvruchtbaar blijft dat klopt niet. Beide – Elisabet en Zacharias – waren rechtvaardig (Tsaddiq) in Gods ogen en ze leidden een onberispelijk leven, geheel volgens de geboden.

Ze hadden geen kinderen. Wat hier gaat gebeuren is wat er ook gebeurde bij Sara, bij Rebekka, bij Rachel, en ja – ook bij Hannah, de moeder van Samuël: hier *lijkt* het of God zijn belofte niet gestalte doet. Hier *lijkt* het of het dunne draadje dat God via Abraham en Sara met ons mensen is begonnen - hier lijkt het of dat dunne draadje tussen hemel en aarde zal knappen. Alsof het ophoudt: het verhaal van God en mensen. Een mislukt project – ten ondergegaan, overstemt door het oorverdovende kabaal van de voortrazende wereld. God? Nooit van gehoord.

En dus laat GóD van zich horen. En dus biedt God perspectief. Sara werd op hoge leeftijd zwanger en Zij kreeg Isaak. Rebekka heette onvruchtbaar, maar ze zette toch een tweeling op de wereld : Jacob en Esau. Rachel werd moeder van Jozef en Benjamin. En Hannah, Hannah bad elk jaar in de tempel van Eli of zij ook moeder mocht worden en het wonder geschiedde: ze kreeg Samuel en wijdde hem aan God.

Steeds dringt de vraag zich op in de bijbel: *Hoe dan? Hoe* in hemelsnaam. Hoe kan dat verhaal God en mensen verder gaan? Uit twee al te oude, onvruchtbare mensen? Hoe kunnen zij nog geschiedenis maken? In die vraag zit een andere vraag verborgen: Hoe kan Israël, zo klein en breekbaar ooit toekomst hebben te midden van al die machtige keizers en koning, die het steeds onder de voet lopen met hun legers.

Juist deze twee oude mensen in een dorpje. Juist zij moeten geschiedenis maken! Dat is Gods antwoord op onze wanhoop, op onze twijfel. Juist in deze twee mensen toont God hoe hij betrokken is bij de wereld.

Deze wereld met al zijn herhalingen van oorlogen en pandemieën, van ziekten en rampen, deze wereld is niet onvruchtbaar, omdat God daarin aan het werk is. In deze wereld gebeurt ook iets anders - een geheim, dat soms, even onthuld wordt, dat zich voltrekt dwars door al die andere gebeurtenissen heen.

Hebben wij nog iets te verwachten? Heb jij, heeft u nog iets te verwachten in deze tijd, waarin het opnieuw mis lijkt te gaan met de coronabesmettingen? Waarin het leven op nieuw terug wordt geschroefd. Hoe dan! Roep je uit.

Wordt het ooit nog wat met deze wereld?

Ja! Ja is het antwoord van deze adventsweken. We hebben heel veel te verwachten!

En denk dan niet aan het omverwerpen van staten, revoluties of nieuwe verkiezingen, maar denk onder de oppervlakte. In het geheim. Onmerkbaar vaak, maar niet te stoppen en onmiskkenbaar. Die weg van God van Sara naar Elisabet, via Hannah, die weg gaat onmiskkenbaar door. Het lijkt soms aan een zijden draadje te hangen, maar juist via dat dunne draadje vertelt God ons een verhaal. In de breekbaarheid, in de onafheid van deze wereld in het kleine leven, thuis, bij jou, in de lockdown, schuift God aan. Geeft God hoop en nieuw leven.

Niet te geloven?

Ja – dat zei Zacharias ook. Niet te geloven! Ik ben al een oude man, en mijn vrouw is al op leeftijd.

Precies, antwoorde Gabriel namens God: Precies! En daarom gaat Gods verhaal via jou verder. Omdat niemand dat verwacht, zelfs jij zelf niet.

Maar het gaat wel onder de oppervlakte, in de stilte.

En dus deed Zacharias er het zwijgen toe. En dus proefden de mensen buiten, ongeduldig wachtend op de zegen iets van het geheim, zonder het te beseffen. God kwam bij hen, in de stilte.

En Elisabet? Elisabet begreep het. “De Heer heeft zich mijn lot aangetrokken.” Zij verbreekt de stilte. Zij zingt het uit. God heeft zich mijn lot aangetrokken!

Dat is wat God doet. Hij trekt zich ons lot aan. Soms zonder dat je het merkt.

Hij voedt je met hoop, met toekomst, met uitzicht. Het meest als je het zelf niet ziet.

Dat deze Adventstijd onze ogen mag openen voor Gods aanwezigheid – dichtbij. In uw huis. In jouw hart. In het woeden van deze wereld is iets gaande. Het geheim van Gods betrokkenheid in deze wereld. Daar gaan we deze weken voor Kerst het licht op laten schijnen. Daar is God.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

MAALTIJD VAN DE HEER

- Voorbeden
- Collecte
- Nodiging
- Tafelgebed (Dienstboek 211-213 en Lied 981)
- ONZE VADER
- Breken van brood en schenken van de wijn
- Gemeenschap van brood en wijn
- Dankzegging

GAAN

- Slotlied “God lof! Nu is gekomen” (Lied 438: 1 en 4) (samenzang)
- Zegen, gevolgd door gezongen “Amen”